

باسم تعالی

گزارش عملکرد صندوق تضمین تسویه

سه ماهه اول سال نود و پنج

تیر ماه ۱۳۹۵

فهرست مندرجات

۱. مقدمه	۳
۲. منابع صندوق تضمین در دوره سه ماهه چهارم سال نود و سه	۳
1.2. متغیر P	۴
2.2. متغیر P'	۴
3.2. متغیر A	۴
۴.۲. متغیر حداقل سهم مشارکت اعضا	۴
۵.۲. متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه	۴
6.2. متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت سهم مشارکت	۵
3. روزهای بدون نکول	۵
۴. زمان تأخیر در پرداخت وجوه بدهکاری تسویه توسط اعضا صندوق تضمین	۶
۵. زمان پرداخت وجه به اعضا بستانکار از سوی اتاق پایاپای	۸
6. مبلغ نکول ها	۹
7. تعداد کارگزاری که در یک روز نکول داشته اند	۱۱
8. مبلغ جریمه های اخذ شده از اعضا	۱۱
۹. مبالغ بالای جریمه اعضا	۱۱

۱. مقدمه

صندوق تضمین تسویه در دوره پانزدهم فعالیت خود مصادف با سه ماهه اول سال ۱۳۹۵ عملکردی به شرح آن چه که خواهد آمد داشت. منابع صندوق تضمین تسویه نسبت به دوره قبل از آن با افزایشی چهارده درصدی مواجه بوده است.

۲. منابع صندوق تضمین در دوره سه ماهه اول سال نود و پنج

منابع صندوق تضمین وفق ماده ۷ دستورالعمل و مطابق مصوبات کمیته صندوق تضمین (کمیته موضوع ماده ۲ دستورالعمل) برای دوره سه ماهه اول سال نود و پنج به شرح زیر محاسبه و طی مهلت قانونی از سوی اعضا پرداخت گردید.

خلاصه تصمیمات کمیته صندوق تضمین برای دوره سه ماهه اول سال ۱۳۹۵

سهام و اوراق مشارکت	
%۹۰	P
%۹۲	P`
۱.۲	A

منابع صندوق تضمین تسویه	102,642,886,387 ریال
-------------------------	----------------------

- حداقل سهم مشارکت اعضا: ۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال.
- جریمه ثابت تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه به شرح جدول ذیل:

جریمه ثابت (به ریال)	مبلغ نکول (به ریال)
۱.۰۰۰.۰۰۰	تا ۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
۲.۰۰۰.۰۰۰	۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
۵.۰۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
۱۰.۰۰۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
۲۵.۰۰۰.۰۰۰	۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۷۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
۵۰.۰۰۰.۰۰۰	از ۷۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا 102,642,886,387
۸۰.۰۰۰.۰۰۰	بالای 102,642,886,387

- جریمه ثابت تأخیر در پرداخت یا تکمیل مبلغ سهم مشارکت: ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

جزئیات متغیرهای فوق به شرح زیر تعیین گردیده اند:

۱.۲. متغیر P

متغیر P، موضوع ماده ۷ دستورالعمل، جهت برآورد منابع صندوق تضمین مورد استفاده قرار می گیرد و درصدی از موارد پایاپای کلیه اعضا را در بردارد که اتاق پایاپای بر اساس خبرگی در امور تسویه پیش بینی می نماید. با توجه به بررسی های صورت گرفته از سوی شرکت سپرده گذاری، مقادیر این متغیر برای سه ماهه اول نود و پنج برای سهام و اوراق مشارکت ۹۰ درصد در نظر گرفته شد.

۲.۲. متغیر P^۰

جهت تعیین متغیر P^۰، موضوع ماده ۷ دستورالعمل که جهت تسهیم منابع میان اعضا و تعیین سهم مشارکت هر یک بر مبنای P^۰ درصد پایینی فعالیت پایاپای هر عضو استفاده می گردد، با تعیین و تصویب میزان ۹۲ درصد برای این متغیر به صورت تهاتری سهام و اوراق مشارکت موافقت شد.

۳.۲. متغیر A

متغیر A، موضوع ماده ۷ دستورالعمل، نیز به عنوان تعداد روز- عضو با فعالیت پایاپای حداکثر D_p که اتاق پایاپای با توجه به داده های تاریخی دوره قبل آمادگی جبران نکول احتمالی آن ها را دارد تعیین می گردد. این متغیر برای اوراق مشارکت و برای سهام ۱.۲ تعیین گردید.

۴.۲. متغیر حداقل سهم مشارکت اعضا

از آن جا که محاسبات مربوط به سهم مشارکت اعضا پایاپای بر مبنای حجم فعالیت ایشان صورت می پذیرد و برخی از کارگزاران دارای حجم بسیار پایینی در امور پایاپای می باشند برای این دسته از کارگزاران مطابق تبصره ۱ ماده ۷ دستورالعمل، حداقل سهم مشارکت تعیین می گردد. با توجه به بحث و بررسی های صورت گرفته در کمیته صندوق تضمین در این خصوص مبلغ ۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان حداقل سهم مشارکت تعیین و مصوب گردید.

۵.۲. متغیر جریمه ثابت α تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه

از آن جا که تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران به صورت خالص میان اعضا صورت می گیرد، کمبود حتی یک ریال نیز موجب انجام نشدن فرآیند تسویه خواهد بود. بنابراین طبق ماده ۱۲ دستورالعمل، جریمه ثابت تأخیر در پرداخت بدهکاری به دلیل افزایش حجم معاملات و ورود شرکت های جدید به بازار سرمایه و به تبع آن افزایش حجم پایاپای، جهت جلوگیری از بروز نکول کارگزاران به شرح جدول ذیل تعیین گردید:

جریمه ثابت (به ریال)	مبلغ نکول (به ریال)
۱.۰۰۰.۰۰۰	تا ۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
۲.۰۰۰.۰۰۰	۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
۵.۰۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
۱۰.۰۰۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
۲۵.۰۰۰.۰۰۰	۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۷۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
۵۰.۰۰۰.۰۰۰	از ۷۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا 102,642,886,387
۸۰.۰۰۰.۰۰۰	بالای 102,642,886,387

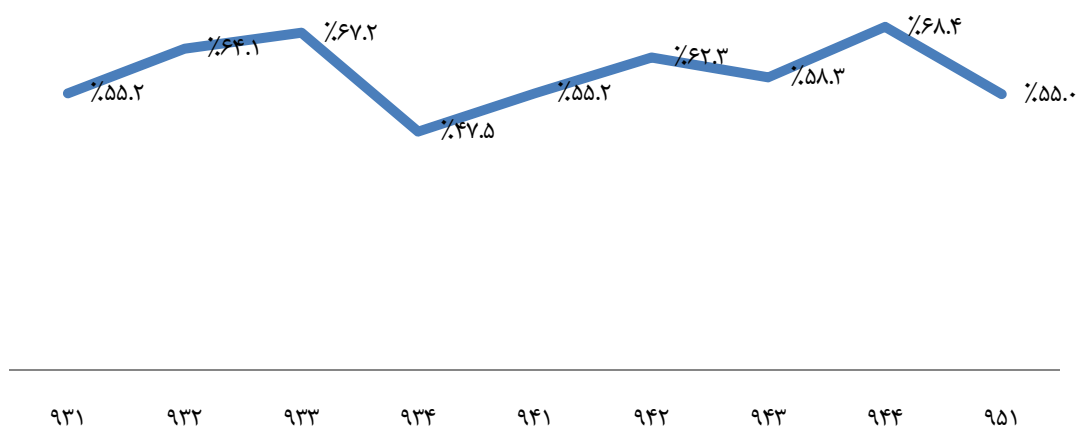
۶.۲. متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت سهم مشارکت

جهت جلوگیری از تأخیر در تشکیل و تکمیل منابع صندوق تضمین جریمه ثابتی برای تأخیر در پرداخت یا تکمیل سهم مشارکت ها پیش بینی شده است که طبق بررسی صورت گرفته مبلغ ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال در این خصوص طبق تبصره ماده ۱۲ دستورالعمل، مورد تصویب قرار گرفت.

۳. روزهای بدون نکول

در طی دوره سه ماهه اول سال نود و پنج، ۶۰ روز تسویه وجود داشته است که از این تعداد در ۳۳ روز یعنی معادل ۵۵ درصد روزهای تسویه نکول رخ داده است. ۴۵ درصد روزهای تسویه بدون نکول بوده اند. نسبت روزهای بدون نکول این دوره نسبت به دوره قبل از آن بیشتر است. این امر در شکل زیر نشان داده شده است:

نسبت روزهای شامل نکول

۴. زمان تأخیر در پرداخت وجوه بدهکاری تسویه توسط اعضاء صندوق تضمین

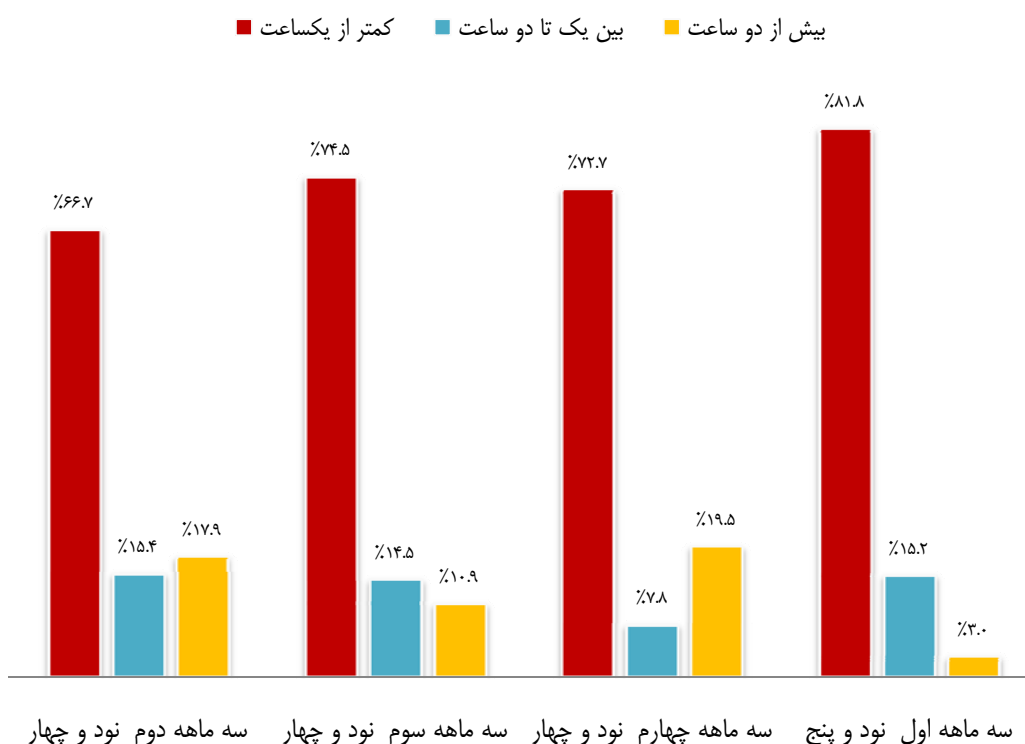
جدول زیر پراکندگی زمانی نکول اعضا را در چهار دوره گذشته صندوق در بر دارد:

سه ماهه اول نود و پنج	سه ماهه چهارم نود و چهار	سه ماهه سوم نود و چهار	سه ماهه دوم نود و چهار	
%۸۱.۸۲	%۷۲.۷۳	%۷۴.۵۵	%۶۶.۶۷	نکول کمتر از یک ساعت
%۱۵.۱۵	%۷.۷۹	%۱۴.۵۵	%۱۵.۳۸	نکول بین یک تا دو ساعت
%۱.۵۲	%۲.۶۰	%۱۰.۹۱	%۵.۱۳	نکول بین دو تا سه ساعت
%۱.۵۲	%۱۱.۶۹	%۰.۰۰	%۵.۱۳	نکول سه تا چهار ساعت
%۰.۰۰	%۵.۱۹	%۰.۰۰	%۷.۶۹	نکول بیش از چهار ساعت

جدول ترسیم شده فوق نشان دهنده نحوه پراکندگی تأخیر اعضاء صندوق در تسویه معاملاتشان می باشد. در این جدول که میزان تأخیر در تسویه به پنج بازه زمانی تقسیم شده است، دوره سه ماهه اول سال ۹۵ در مقایسه با سه دوره قبل از آن نشان داده می شود.

در نمودار زیر همین مفاهیم بصورت نموداری بررسی شده اند با این تفاوت که تنها سه بازه زمانی در آن وجود دارد.

نمودار مقایسه زمان تأخیر در تسویه معاملات

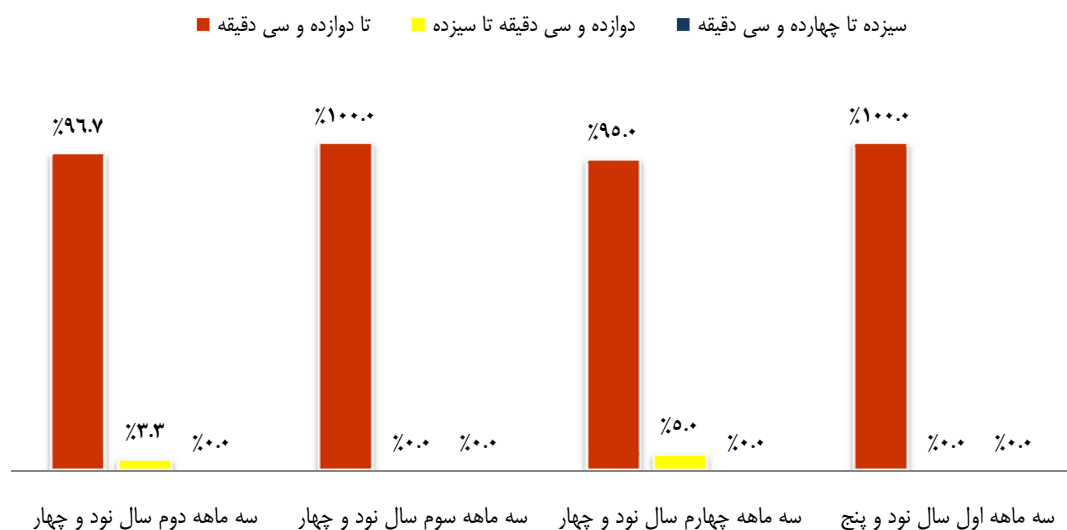
با نگاهی به نمودار متوجه می شویم که در چهار دوره گذشته بطور میانگین ۷۴ درصد از نکول ها کمتر از یک ساعت، ۱۳/۲ درصد از نکول ها بین یک تا دو ساعت و ۱۲/۸ درصد از نکول ها بیش از گذشت دو ساعت از زمان قانونی اقدام به تسویه نموده اند.

با مقایسه سه ماهه اول نود و پنج با اعداد میانگین مشاهده میشود که نکول های این دوره نسبت به دوره های قبل کوتاه تر بوده اند از آنجا که درصد مربوط به نکول های کمتر از یک ساعته بیشتر از میانگین و درصد مربوط به نکول های بیش از دو ساعته نیز کمتر از میانگین است.

۵. زمان پرداخت وجه به اعضاء بستانکار از سوی اتاق پایاپای

با توجه به زمان بندی پرداخت وجوه بدهکاری (ناشی از محاسبه ساعتی جرایم) که در بخش قبل ارائه شد و همچنین میزان کفایت منابع موجود صندوق تضمین، پرداخت وجه بستانکاران از سوی اتاق پایاپای شرکت سپرده گذاری به شرح نمودار زیر انجام پذیرفت:

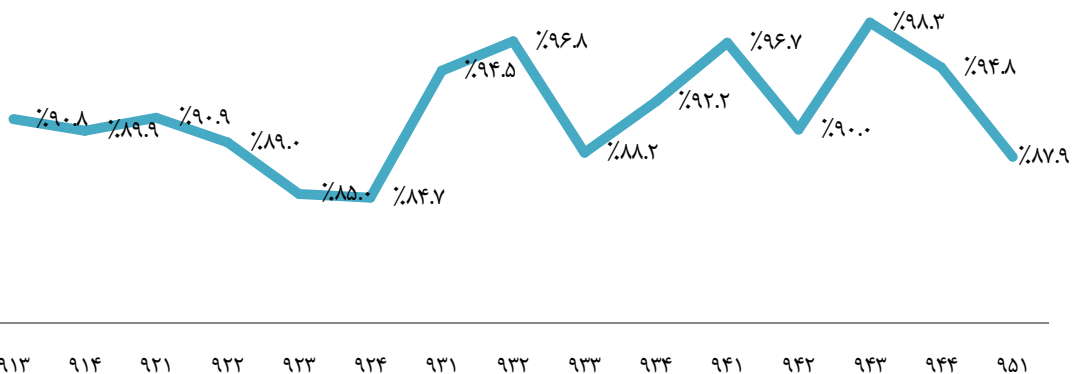
زمان واریز وجه به حساب بستانکاران از سوی اتاق پایاپای

نمودار فوق نشان می دهد که بطور متوسط در چهار دوره گذشته ۹۷/۹ درصد از وجوه بستانکاران تا ساعت ۱۲:۳۰ دقیقه به حسابشان واریز شده است و تنها ۲/۱ درصد این واریز ها بعد از این ساعت بوده است.

۶. مبلغ نکول ها

نمودار زیر نشان می دهد که منابع صندوق در دوره های گذشته چه نسبتی از نکول ها را می توانسته پوشش دهد. در دوره گذشته، از مجموع ۶۶ نکول صورت گرفته طی دوره، هشت تای آنها بیش از منابع صندوق بوده اند. بنابراین ۱۲/۱ درصد نکول ها بیش از توان صندوق و مابقی در توان صندوق بوده اند.

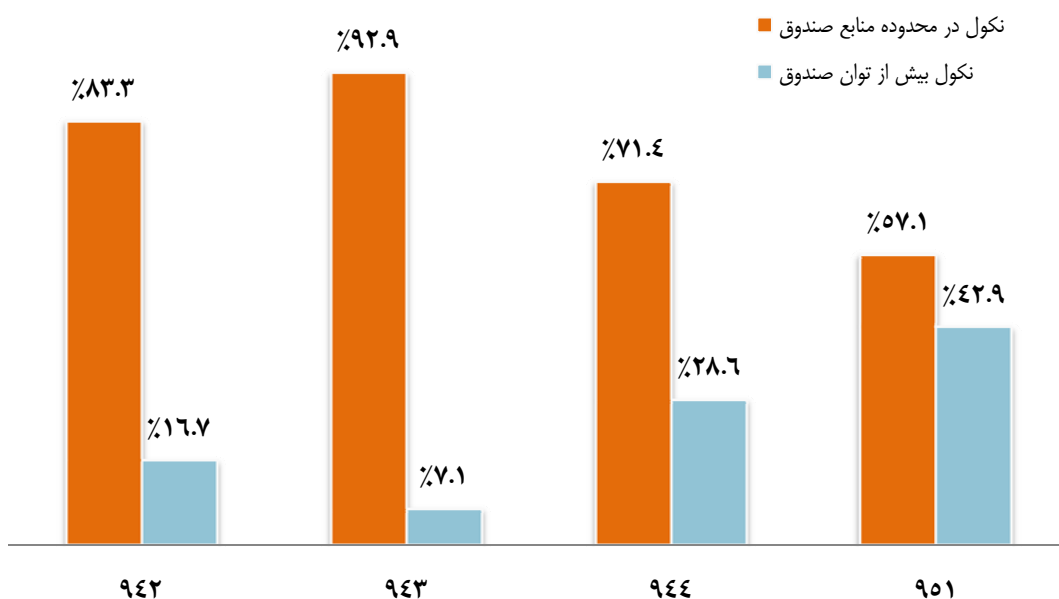

توضیح نمودار: در خصوص نکول های بیش از منابع صندوق تضمین، متذکر می گردد که منابع صندوق تضمین در چهار دوره گذشته به شرح زیر است:

102,642,886,387	سه ماهه اول سال ۱۳۹۵
88,830,396,757	سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۴
91,644,435,538	سه ماهه سوم سال ۱۳۹۴
91,098,282,733	سه ماهه دوم سال ۱۳۹۴

اما به دلیل آن که در هر روز در بسیاری از اوقات بیش از یک کارگزار نکول می کند، پوشش صندوق تضمین در ساعت مقرر تسویه (ساعت ۱۲ روز تسویه) از نمودار فوق کمتر است و بیشتر به نمودار زیر شبیه می باشد. در نمودار زیر نسبت روزهایی که بیش از یک نکول اتفاق افتاده و منابع صندوق کافی نبوده اند مشخص شده است.

نکول های بیش از یک کارگزار در یک روز (با احتساب کمتر از ۱۵ دقیقه ها)

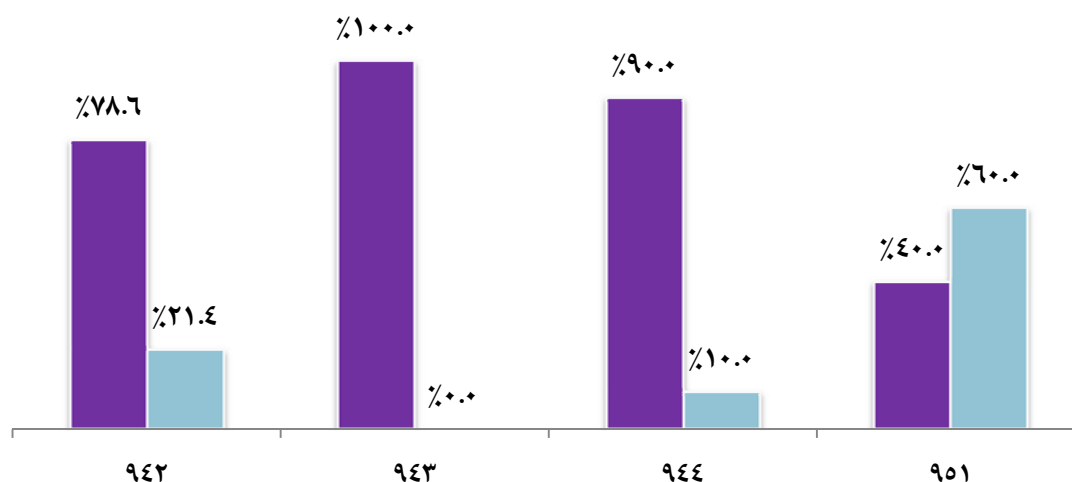

نمودار فوق گویای این مطلب است که طی دوره گذشته در ساعت ۱۲ روز تسویه در حدود ۵۷/۱ درصد روزهای تسویه شامل نکول بیش از یک کارگزار، منابع صندوق تضمین پوشش دهنده نکول های واقع شده بوده است.

با توجه به اینکه بخش مهمی از نکول ها، تاخیری کمتر از ۱۵ دقیقه دارند و لذا ریسک زیادی را متحمل صندوق نمی کنند، نمودار دیگری که همان مفهوم نمودار قبل را دارد دوباره رسم میشود با این تفاوت که نکول های کمتر از ۱۵ دقیقه از آن خارج شده اند. یعنی اول نکول های کمتر از ۱۵ دقیقه را از داده ها خارج کرده سپس نسبت روزهایی که بیش از یک نکول اتفاق افتاده و منابع صندوق کافی نبوده اند را بدست آورده ایم.

نکول های بیش از یک کارگزار در یک روز (بدون احتساب کمتر از ۱۵ دقیقه ها)

■ نکول بیش از محدوده منابع صندوق تضمین ■ نکول در محدوده توان صندوق تضمین

نمودار فوق نشان می دهد در ساعت ۱۲:۱۵ روزهای تسویه، در حدود ۴۰ درصد روزهای شامل نکول بیش از یک کارگزار، منابع صندوق تضمین پوشش دهنده نکول ها بوده است که نسبت به دوره های قبل از آن نسبت ضعیف تری است.

۷. تعداد کارگزاریانی که در یک روز نکول داشته اند

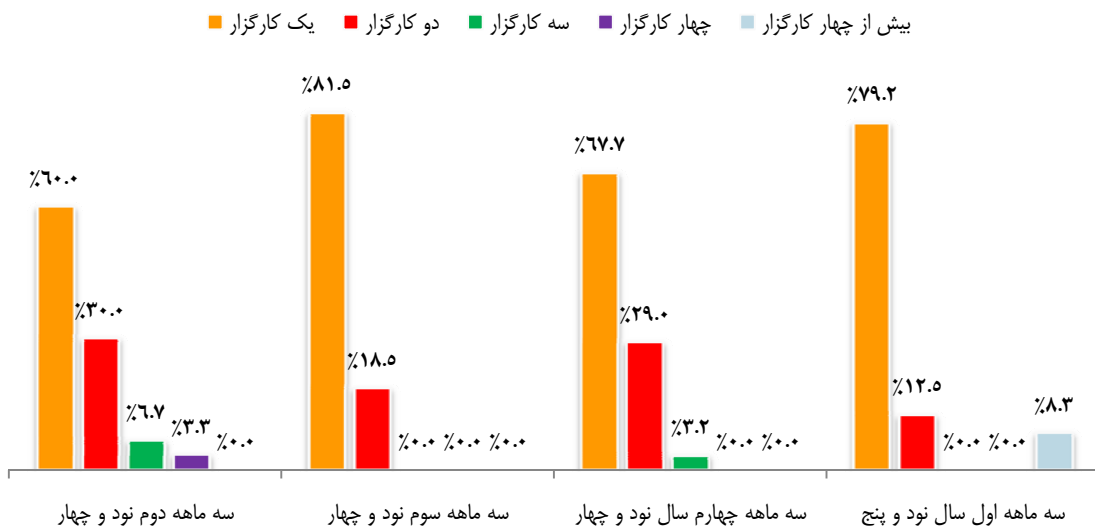
داده ها نشان می دهند در دوره سه ماهه اول سال نود و پنج پراکندگی تعداد کارگزاریانی که نکول داشته اند مطابق نمودار زیر است. نمودار نشان می دهد که در ۵۹/۴ درصد روزهای شامل نکول فقط یک کارگزار، در ۲۸/۱ درصد روزهای شامل نکول دو کارگزار، در ۶/۳ درصد روزهای شامل نکول سه کارگزار، در صفر درصد روزهای شامل نکول چهار کارگزار و در ۶/۳ درصد روزهای شامل نکول نیز بیش از چهار کارگزار نکول کرده اند.

تعداد کارگزاری‌هایی که در یک روز نکول داشته‌اند

با حذف نکول‌های کمتر از پانزده دقیقه از داده‌های نکول، همان‌طور که نمودار زیر نشان می‌دهد، در ۷۹/۲ درصد روزهای شامل نکول بیش از پانزده دقیقه، یک کارگزار در هر روز نکول بیش از پانزده دقیقه داشته است. به عبارت دیگر در روزهای تسویه که شامل نکول بیش از پانزده دقیقه بوده‌اند، در ساعت ۱۲:۱۵ در ۷۹/۲ درصد اوقات یک کارگزار نکول داشته است و سایر اوقات بیش از یک کارگزار بدهی خود را پرداخت نموده است.

تعداد کارگزاری‌هایی که در یک روز نکول بیش از ۱۵ دقیقه داشته‌اند

۸. مبلغ جریمه های اخذ شده از اعضا

برای دوره سه ماهه اول سال ۹۵ در کل مبلغ ۱,۱۲۷,۵۷۵,۵۶۸ ریال جریمه میان اعضا توزیع گردید (۱) فروردین ماه تا ۳۱ خرداد ماه- برای اطلاعات بیشتر به گزارش صورت های مالی صندوق تضمین مراجعه نمایید). جریمه تأخیر در تسویه اعضا به صورت ساعتی نسبت به مبلغ نکول به همراه یک جریمه ثابت طبق مقررات دریافت می گردد. همچنین ضریب بیست درصدی به ازای هر بار نکول اضافه در هر دوره به مبلغ جریمه نکول در تسویه اضافه می گردد.

جریمه تأخیر در پرداخت (ترمیم) سهم مشارکت معادل یک درصد حاصلضرب مبلغ پرداخت نشده در تعداد روزهای تأخیر بعلاوه جریمه ثابتی است که طبق مقررات دریافت می گردد که در این دوره تأخیر در ترمیم سهم مشارکت مبلغ صفر ریال بوده است.

۹. مبالغ بالای جریمه اعضا

مبالغ بالای جریمه اعضا از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ تا تاریخ ۱۳۹۵/۰۳/۳۱ به همراه علت در جدول زیر درج گردیده است:

ردیف	مبلغ جریمه (ریال)	علت نکول
۱	۱۶۰,۲۶۶,۵۴۲	۵ بار نکول به ارزش ۲۴۵,۳۲۹,۷۰۱,۳۷۹
۲	۱۱۵,۹۸۶,۴۲۴	۱ بار نکول به ارزش ۳۵۹,۸۶۴,۲۴۳,۶۲۴
۳	۱۱۲,۱۸۰,۳۰۶	۱ بار نکول به ارزش ۳۲۱,۸۰۳,۰۶۰,۹۱۷
۴	۹۳,۷۱۰,۵۴۰	۱ بار نکول به ارزش ۱۳۷,۱۰۵,۴۰۰,۵۹۰
۵	۹۱,۰۳۸,۰۷۳	۱ بار نکول به ارزش ۱۱۰,۳۸۰,۷۳۴,۹۲۴
۶	۹۰,۳۸۷,۴۷۷	۱ بار نکول به ارزش ۱۰۳,۸۷۴,۷۶۸,۲۵۵
۷	۵۷,۰۳۲,۸۵۸	۱ بار نکول به ارزش ۷۰,۳۲۸,۵۷۷,۳۲۸